

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2022-20-01

08.06.2022.

Ierosināta lieta par Saeimas deputātu pienākumu vakcinēties pret Covid-19

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2022. gada 7. jūnijā ierosināja lietu “Par likuma “Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldības domju deputātu darbam” 2. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam un 101. panta pirmajai daļai”.

APSTRĪDĒTĀ NORMA

Atbilstoši likuma “Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldības domju deputātu darbam” 2. pantam (turpmāk – apstrīdētā norma) no 2021. gada 15. novembra Saeimas darbā bija tiesīgs piedalīties tikai tāds Saeimas deputāts, kurš šajā likumā noteiktajā kārtībā ir uzrādījis sadarbspējīgu Covid-19 sertifikātu, kas apliecina vakcinācijas vai pārslimošanas faktu, kā arī deputāts, kurš saņēmis klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsilija atzinumu par vakcinācijas atlikšanu uz noteiktu laiku un uzrādījis sadarbspējīgu sertifikātu par negatīvu veiktā testa rezultātu (turpmāk – sertifikāts). Apstrīdētā norma bija spēkā līdz 2022. gada 31. martam.

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMAS

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. pants: “Ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.”

Satversmes 101. panta pirmā daļa: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.”

LIETAS FAKTI

Lieta ir ierosināta pēc 13. Saeimas deputātes Jūlijas Stepaņenko (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) konstitucionālās sūdzības. Pieteikuma iesniedzēja līdz 2021. gada 15. novembrim neesot uzrādījusi Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu

komisijai apstrīdētajā normā norādīto sertifikātu, tādēļ viņai atbilstoši apstrīdētajai normai tikusi liegta dalība Saeimas darbā gan klātienē, gan attālināti. Konkrētāk – viņas iespēja pildīt Saeimas deputātes pienākumus bijusi atkarīga no tā, vai viņa ir vakcinējusies pret Covid 19 infekcijas slimību. Tādējādi esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, kā arī tiesības piedalīties valsts darbībā.

Kaut arī apstrīdētajā normā noteiktais pamattiesību ierobežojums varētu būt saistīts ar sabiedrības veselības un drošības aizsardzību, tas neesot samērīgs. Šo mērķi varot sasniegt ar saudzējošākiem līdzekļiem, piemēram, nodrošinot regulāru Covid 19 testu veikšanu visiem Saeimas deputātiem, ja Saeimas darbs notiek klātienē, vai arī pieļaujot Saeimas darbu attālināti. Turklāt sabiedrības gūtais labums esot mazāks nekā Pieteikuma iesniedzējas tiesībām nodarītais kaitējums, jo, pirmkārt, Covid 19 vakcīnām pastāvot būtiskas blaknes un, otrkārt, trūkstot zinātnisku pierādījumu par vakcīnu radītās imunitātes ilgumu un to spēju ierobežot Covid 19 izplatību.

TIESAS PROCESS

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz **2022. gada 8. augustam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

- Lietas sagatavošanas termiņš ir **2022. gada 7. novembris**.

Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

- Lēmums par lietas ierosināšanu pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2022/06/2022-20-01_lemums_par_ierosinasanu-1.pdf

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv. Aicinām sekot līdzi informācijai arī tiesas *Twitter* kontā [@Satv_tiesa](https://twitter.com/Satv_tiesa) un tiesas *Youtube* [kanālā](#).

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803

Video par [Satversmes tiesu](#).